

תומר שביד
על כסף ואושר

תקציר של קטע שאבא שלי כתב (מי שרוצה מוזמן לבקש ממני את הקטע המלא):
לאחר הצלצול השלישי ערן קם ופתח את הדלת. אלי הגיע. הוא בירך אותו לשלום והזמינו להיכנס. אלי בחן אותו, ושאל אם הוא העיר אותו. ערן אמר שכן, והוסיף שזה בסדר.
"אז זה נכון?" שאל אלי.
"כן. אפילו עורכי דין אומרים לפעמים את האמת." השיב ערן בחיך.
"למה?"
"הגעתי למסקנה שזה לא שווה את זה."
"המשכורת שלך שווה הרבה."
"הרבה כסף, כן. אבל, איך אומרים? כסף זה לא הכל."
"את זה אומרים הלזזרים, כדי לנחם את עצמם. גרינשטיין מציע לך העלאה של עשרה אחוזים אם תחזור."
"זה לא מעניין. אם הוא היה מציע הורדה של 50% בשעות העבודה, אולי הייתי מתלבט לרגע. אבל רק לרגע."
"אז מה תעשה עכשיו?"
"את הכיוון כללי אתה יודע: סיפרתי לך לאלו הרצאות הלכתי ואיזה ספרים קראתי בשנה האחרונה."
"איזה בזבז. היית מגיע רחוק, עם הראש שלך. כואב הלב."
"לי כואב הלב על השנים שבזבזתי כעורך דין. עוד תיק, עוד ישיבת בית משפט ועוד עברייני שיצא זכאי. בשביל מה? כסף? מעמד? השפעה? הבל הבלים, אלי."
"זו דמגוגיה של פעולות בצופים."
"שאלת, אז ענית."
"סליחה. המשך, אני מקשיב."
"הרעיון הכללי פשוט. הכסף בפני עצמו חסר ערך. אנחנו מנסים להשיג דברים אחרים: בילויים, בתים גדולים, יוקרה. והדברים האלה, גם הם לא המטרה. כולם משרתים משהו אחר. כולם כלים שנועדו לעשות אותנו מאושרים. זו המטרה האמיתית. והכלים האלה הרבה פעמים מכזיבים. אתה יודע כמה אומללות יכולה להיות גם לעשירים, למפורסמים, ולאלה שמילה אחת שלהם חורצת גורלות. ומן הצד השני, האדם הפשוט ביותר יכול להיות מאושר."
"אז הכסף מאמלל אותנו?"
"לא בהכרח. מה שאני מנסה להגיד, זה שהאושר נמצא בתוך הראש שלנו, ולא בחוץ. אז במקום לרדוף אחרי דברים שאולי ישמחו אותי, במקום לנסות לשנות את העולם כך שיעשה אותי מאושר, אני מתכוון להקדיש זמן לעצמי. לנשמה שלי. לתודעה שלי. אני רוצה להיות מאושר, ואני מתכוון להשיג את זה באופן ישיר, בתוכי. ואת זה אני לא יכול לעשות אצל גרינשטיין."

"הדבר היחיד הגרוע מזה שידברו עליך, הוא שלא ידברו עליך."
-אוסקר ווילד-

שירלי שטיבלמן ג'ינג'י

ג'ינג'י הוא כינוי לאדם המתאפיין בשערות בצבע כתום-אדמדם. לעתים קרובות הג'ינג'ים הם בעלי עור בהיר ועדין, ולעתים עורם זרוע נמשים.

בקרב בני האדם, שיער אדמוני הוא נדיר - ומאפיין פחות מ-1% מהאוכלוסייה. אנשים ג'ינג'ים נולדים בעיקר באוכלוסיות מערב וצפון אירופאיות וצאצאיהם (לרבות אמריקנים ממוצא אירופאי ויהודים ממוצא אשכנזי), אך יש גם ג'ינג'ים בריכוזים נמוכים באוכלוסיות בחלקים אחרים של אירופה, אסיה ואפילו באפריקה.

בתור נציגת החניכות הג'ינג'יות במכינת נחשון אני רוצה להבהיר שאנחנו הזן הנדיר והמיוחד בעולם בעל אופי מפולפל ורגישות יתר. לכל המעוניינים למצוא אותנו אנחנו כנראה נהיה בכנס הג'ינג'ים הבין לאומי

"חיוך לא עולה כלום, אבל שווה הרבה."

-דייוויד פבר

ניצן בלום

חוק המאמץ ההפוך - מתוך הספר טיפוס עצמאי

הפסיכולוג הצרפתי, אמיל קואה, הגדיר את "חוק המאמץ ההפוך" ואמר: "כאשר הרצונות והדמיון שלך נמצאים בעימות, הדמיון תמיד מנצח."

אם למשל, יבקשו ממך ללכת על קרש שמונח על הריצפה, היית עושה את זה ללא קושי. אך אם אותו קרש יהיה מונח על שני מגדלים, בגובה רב באוויר, הרצון שלך ללכת עליו היה מתבטל משום שאתה תדמיין שאתה נופל ממנו ותפחד. הדמיון שמעורר פחד, מנצח את הרצון.

לא צריך ללכת לדוגמאות מעולם הקרקס. גם בעולם שלנו, כשאנו נגשים לבחינה ופתאום מדמיינים שניכשל ומרגישים שהראש שלנו ריק, כל מאמץ שנעשה להתרכז רק יכשיל את עצמו. הפתרון הוא להרגע, להרפות ולחשוב על דברים מרגיעים שיגרמו לנו להרגיש בטחון. מתוך הרגשת הביטחון הזו, שאנו מרגישים רעננים ובטוחים, נוכל ביתר קלות להתמודד עם הבחינה שתיראה לפתע פחות מאיימת.

"צחק על עצמך לפני שמישהו אחר יעשה זאת."
-אלסה מקסוול

היום לפני 19 שנים עפרי יער נולדה! לאיחולים: 054-7967515
היום לפני 19 שנים נועה שפירא נולדה! לאיחולים: 054-6301584

4

דצמבר

תשע"ג 2012

שלישי

כ'

כסליו

**יובל סתיו
הבטחה לאבא**

רופא, מרפא את גוף
פסיכולוג, מרפא את הנפש
וטרינר, מרפא את החיות
גנן, מרפא את הצמחים
אקולוג, מרפא את הכדור הארץ
מחנך, מרפא את החברה, את האדם ועוזר לו לרפא את עצמו.

"המרכל עמך מרכל גם עליך."
-לא ידוע

היום לפני 20 שנים נולד בלייק זיו! לאיחולים: 050-7094079

עדי קרן
רומיאו ויוליה

בעקבות אהבתי הרבה לתאטרון בחרתי להביא מונולוג בו יוליה מדברת עם רומיאו ומבטאת בצורה יפייפיה את אהבתה הרבה.

רומיאו ויוליה
מאת: וויליאם שייקספיר
דמות: יוליה

לולי ירד עלי צעיף הלילה,
רואה היית סמק על פני,
על כי שמעת לוידוי ליבי.
לואי שמרתי על דרכי נימוס
לואי הכחשתי כל אשר אמרתי
אבל הקץ לצחצוחי שפתים
אהבתי? הו, ידעתי,

"לא מובן לי איזה מן אנשים הולכים להיות מלחים. להיות באוניה זה להיות בבית
כלא, עם סיכוי לטבוע."
-סמואל ג'ונסון

היום לפני 79 שנים הסתיימה תקופת היובש בארצות הברית, תקופה בה אסור
היה למכור אלכוהול

טל איתן

קטעים מתוך "שתהיי לי הסכין" / דוד גרוסמן

(הספר מתאר חלופת מכתבים בין שני אנשים רים שמעולם לא נפגשו פנים אל פנים, ואת מערכת היחסים שנרקמת ביניהם)
 "אבל תשמעי, קראתי פעם רעיון חז"לי, שיש בגוף עצם אחת קטנה, למעלה בקצה עמוד השדרה, לוז שמה, שאי אפשר להכחיד אותה, והיא לא מתפוררת אחרי המוות ולא נשרפת באש, וממנה יתחילו לברוא את האדם מחדש בתחיית המתים. ואז היה לי מישחק קטן - הייתי מנסה לנחש מה הלוז של אנשים שהכרתי, מה הדבר האחרון שיישאר מהם, הלא-ניתן להכחדה, ושממנו הם יבראו מחדש. וכמובן שחיפשתי גם מה הלוז שלי, אבל שום רעיון לא עמד בכל התנאים, ואחר-כך הפסקתי לשאול ולחפש, הלוז שלי הוכרז כנעדר, עד שראיתי אותך בחצר בית-הספר, ופתאום המחשבה ההיא התעוררה מהמתים, ויחד איתה עלתה בדעתי המחשבה המטורפת והמתוקה, שאולי הלוז שלי בכלל לא נמצא בי אלא באדם אחר?"
 "הלוואי שיכולתי לכתוב לך אחרת, הלוואי שהייתי איש שכותב אחרת. כל-כך הרבה מלים עבות. בעצם זה היה יכול להיות גם נורא פשוט, לא? זה כמו יתגיד לי ילד איפה כואב? ואני עוצם עיניים בכל הכוח וכותב מהר: הלוואי ששני זרים גמורים ינצחו את הזרות עצמה, את העיקרון האדיר והמחוקק של הזרות, ואת כל צמרת הקרמלין המפוטמת שיושבת לכולנו עמוק-עמוק בנשמה, ושנהיה כמו שניים שהזריקו לעצמם זריקת-אמת והם מוכרחים לומר אותה סוף-סוף, את האמת, רוצה שאוכל לומר לעצמי "איתה אני זבתי אמת", כן, זה מה שאני רוצה, שתהיי לי הסכין, וגם אני לך, מבטיח, סכין חדה, אבל בחמלה, מלה שלך, בכלל לא זכרתי שהיא מותרת, צליל כל-כך עדין ורך, מלה בלי עור (אם אומרים אותה כמה פעמים בקול, אפשר להרגיש כמו אדמה מלוחה, וקשה ברגע שהמים מתחילים לפעפע בחריצים שלה). את עייפה, אני מכריח את עצמי לומר לילה טוב".

"למות זה קל. קומדיה זה קשה."

-מרסל מרסו

היום לפני 244 שנים יצאה לאור מהדורה ראשונה של האנציקלופדיה
 "בריטניקה"

תומר שביד
חוקים ואוכפיהם

לפניכם קטע מהספר קול למתים מאת אורסון סקוט קארד:
" רב גדול עומד ומלמד בכיכר השוק. במקרה, באותו בוקר, מגלה בעל אחד
הוכחות לכך שאשתו נואפת, והאספסוף נושא אותה אל השוק כדי לסקול
אותה למוות (כאן מתפצל הסיפור לשתי גרסאות).
הרב פוסע לפניו ועומד ליד האישה. האספסוף, שרוחש לו כבוד, נסוג ומחכה
בדממה, האבנים מוכנות בידי האנשים. "האם יש בכם אחד", אומר הרב,
"שלא חשק באשתו של רעהו, או אחת שלא חשקה בבעלה של אחרת?".
הם ממלמלים ואומרים, "אנו מכירים את התשוקה. אבל, רבי, איש מאיתנו לא
נכנע לה".
הרב אומר, "אם כך, כרעו ברך ותנו תודה לאלוהים שהעניק לכם כוח". הוא
אוחז בידה של האישה ומוביל אותה אל מחוץ לשוק. לפני שהוא מרפה ממנה,
הוא לוחש באוזנה, "תגידי לאדון השופט מי הציל את הפילגש שלו. אז הוא ידע
שאני משרתו הנאמן".
וכך ניצלים חייה של האישה כיוון שהקהילה מושחתת מדי מכדי להגן על עצמה
מפני אי הסדר.
רב אחר, עיר אחרת. הוא ניגש אל האישה ועוצר את האספסוף, ממש כמו
הרב מהסיפור הקודם, ואומר, "מי מכם נקי מחטא? שהוא יטיל את האבן
הראשונה".
האנשים מהססים, שוכחים את אחדות המטרה, נזכרים בחטאיהם שלהם. יום
אחד, הם חושבים, אהיה אני כמו האישה הזו, וגם אני אקווה למחילה,
להזדמנות נוספת. אני צריך להתייחס אליה כפי שהייתי רוצה שיתייחסו אלי.
הם שומטים את האבנים לקרקע. הרב מתכופף, מרים אבן גדולה, מרים אותה
גבוה מעל ראשה של האישה, ומטיח אותה בראשה בכל כוחו. האבן מרסקת
את גולגולתה ומוחה ניתז על אבני הריצוף.
"גם אני איני נקי מחטא", אומר הרב לקהל. "אבל אם נרשה רק לאנשים
מושלמים לכפות את החוק, ימות החוק במהרה והעיר איתו".
והאישה מתה כיוון שהקהילה הייתה נוקשה מדי מכדי להכיל את הסטייה. "

"מי שיש לו את האומץ לצחוק הוא אדון לגורלו כמעט כמו מי שיש לו אומץ למות".
-ג'יקומו ליאופרדי

ניצן בלום
ציטוטים של ג'ון לנון

"Life is what happens to you while you're busy making other plans"

"A dream you dream alone is only a dream. A dream you dream together is reality."

"Time you enjoy wasting, was not wasted."

"Imagine all the people living life in peace. You may say I'm a dreamer, but I'm not the only one. I hope someday you'll join us, and the world will be as one."

"Count your age by friends, not years. Count your life by smiles, not tears."

"There's nowhere you can be that isn't where you're meant to be..."

"When I was 5 years old, my mother always told me that happiness was the key to life. When I went to school, they asked me what I wanted to be when I grew up. I wrote down 'happy'. They told me I didn't understand the assignment, and I told them they didn't understand life."

"[כשנשאל על תחזיתו לפני מלחמת ששת הימים:] נדפוק אותם מהר, חזק, ובאופן

אלגנטי."

-חיים בר-לב

עוז ישפה

בשבח הדעה הרעה על עצמך

בשבח הדעה הרעה על עצמך / ויסלבה שימבורסקה

לְבַז אֵין שׁוּם טְעָנוֹת כְּלִפִּי עֲצָמוּ.
 מוֹסֵר כְּלִיּוֹת זָר לְפִנְתֵּר הַשְּׁחוּר.
 דָּג הַפִּירְנָה לֹא מְפַקֵּק בְּצִדְקַת מַעֲשָׂיו.
 נַחֵשׁ הַפְּעֻמוֹנִים מְקַבֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְלֹא סִיג.

אֵין בְּנִמְצָא תֵּן עִם בְּקוֹרַת עֲצָמִית.
 הָאֲרָבָה, הַתַּנִּין, הַשְּׁעָרוֹנִית וְזָבוּב הַבְּקָר
 חַיִּים כְּמוֹת שָׁהִם וּמְרָצִים מְזָה.

מָאָה קִילוֹ שׁוֹקֵל לֵב הַלְוִיָּתָן אוֹרְקָה.
 אָבֵל מְצַד שְׁנֵי הוּא קֵל.

אֵין לָךְ דְּבַר חִיְתִי יוֹתֵר
 מִמְצָפוֹן נְקִי
 עַל הַפְּלִנְטָה הַשְּׁלִישִׁית בְּמַעְרַכַת הַשְּׁמֶשׁ.

"מה השימוש של בית אם אין לך כוכב נורמלי לשים אותו עליו?"
 -הנרי דייוויד ת'ורו

10

דצמבר

תשע"ג 2012

שני
חנוכה

כ"ו

כסליו

רוני דביר
קונספירציות

תאוריית קשר או תאוריית קונספירציה היא תאוריה המסבירה מצב או אירוע באופן מהפכני הנראה כסותר את הממצאים הגלויים לעין, על-בסיס ההנחה שגורמים רבי-כח מסתירים את האמת ומונעים את חשיפתה לציבור. תאוריות מסוג זה נדחות בדרך כלל על ידי רוב העוסקים בתחום, משום שתאוריה המבוססת על הממצאים באופן ישיר נראית סבירה יותר מן ההנחה שאותם ממצאים עוותו על ידי התארגנות חשאית.

קונספירציות מפורסמות:

*אלביס פרסלי חי.

*פול מקרטני מת.

*מרילין מונרו הורעלה למוות על ידי סוכני FBI.

*מותה של הנסיכה דיאנה-יש הטוענים כי ידם של הישראלים, יש הטוענים כי ברשויות בבריטניה החליטו להתנקש בה ויש הטוענים כי לנסיך צ'ארלס יש קשר לתאונה.

*ברית המועצות ייצרה את האיידס כנשק ביולוגי נגד המערב.

*האז"ם מנסה להשתלט על ארצות הברית באמצעות שיטות לוחמה חדשניות.

*רצח ראש הממשלה יצחק רבין הוא קונספירציה של השמאל בשביל ליצור אהדה לשמאל בקרב הציבור.

"בית בלי לפחות כסא אחד חם ונוח הוא חסר נשמה."

-מיי סטרן

היום לפני 34 שנים ו-18 שנים פרס נובל לשלום הוענק למנחם בגין ליצחק רבין ולשמעון פרס

בר שוהם
בריאת העולם

פרק ראשון של הסיפור מסגרת של קמפודדוס נגב

בראשית ברא יובל את השמיים ואת הארץ, והארץ הייתה תוהו ובוהו וחושך על פני תהום, ורוח יובל מרחפת על פני המים... ויאמר יובל – ויהי אשר! ויהי אשר. ולאשר קרא פט"ל, ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד. ויאמר יובל – אצור נא לי אחו"ם, ולאחו"ם קרא שמחה. אך באותו הלילה מים רבים נטחנו, ויובל לא הספיק לישון יותר משעתיים. על כן לא סיים את מלאכתו. ויהי ביום השלישי, ויקם יובל ממיטתו בקושי רב ויאמר – ותהי טל! ותהי טל. ולטל קרא למידה. ויברא יובל ביום ההוא גם את יהודה עמיחי, וירא כי טוב. ויהי בוקר ויהי ערב יום שלישי. וביום הרביעי, ויאמר יובל – ותהא שחר! ותהא שחר. ולשחר נתן את חוליית הבית, לנחלת עולמים. ויהי ערב ויהי בוקר, יום רביעי. וביום החמישי, ותתלונן שחר אל יובל – והנה נתת לי את חוליית הבית וטוב ויפה הדבר, אך לא אהיה מרוצה עד שאצטרך ללכת לישון יותר מאוחר ממך! ויהרהר יובל בדבריה, ויען יובל ויאמר: הרי שאפתנית את וחרוצה, והרי חסרה לי מדריכה לחוליה. ויהי ערב ויהי בוקר יום חמישי. ויהי ביום השישי, ויקיץ יובל משנתו ויצעק בקול גדול: "יד"א!" ויברא יובל את חוליית יד"א, ויתן לה שם מפוצץ כדי שלא תקרא טיולים, ויעניק אותה לשחר, ותשמח שחר עד מאד. וביום השביעי, וישבות יובל מכל מלאכתו אשר עשה, שכן ידע שידא עושים הכל בשבילו.

(היום לפני שנה יצאנו לקמפודדוס נגב!)

"היכן שאנו אוהבים הוא הבית. בית שרגלינו יכולים לעזוב, אך לא ליבנו."
-אוליבר ונדל הולמס

בימים ההם עמד מתתיה בן-יוחנן בן שמעון כהן מבני יויריב מירושלים והוא יושב במודיעים. ולו חמישה בנים.

כאשר ראה מתתיה את התועבות אשר נעשו ביהודה ובירושלים, אמר: אוי לי כי נולדתי לראות שבר עמי ושווד עיר הקודש ולשָׁבֶת בה כשהיא נתונה ביד אויבים והמקדש ביד זרים [...] ועתה למה לנו חיים? ומתתיה ובניו קרעו את בגדיהם, לבשו שקים ויתאבלו מאוד. כאשר באו אנשי המלך הכופים על הַמַּעַל [המכריחים את הציבור לעבור על אמונתם, לחטוא] לעיר מודיעים לזבוח [לאילילים] ורבים מישראל באו אליהם ומתתיה ובניו התאספו. אמרו אנשי המלך אל מתתיה: ראש ונכבד וגדול אתה בעיר הזאת ובנים ואחים תומכים אותך. עתה בוא נא ראשון ועשה את מצות המלך כאשר עשו כל העמים ואנשי יהודה והנותרים בירושלים ותהיה אתה ובניך מידידי המלך ואתם תכובדו בכסף ובזהב ובמתנות רבות.

וען מתתיה ויאמר בקול רם: אם כל העמים אשר בבית מלכות המלך ישמעו לו ויסורו כל אחד מעבודת אבותיו ויכחדו במצוותיו, אני ובני ואחי נלך בברית אבותינו! חלילה לנו מעזוב תורה ומצוות! לא נשמע לדברי המלך לסור מעבודתנו ימין ושמאל! וכאשר כילה (סיים) מתתיה לדבר את הדברים האלה, קרב איש יהודי לעיני כל לזבוח על הבמה אשר במודיעים על פי פקודת המלך. ראה זאת מתתיה ויקנא וכליותיו זעו (נזדעזע מאוד ונמלא כעס) וישלח חרון אפו כמשפט וירץ וישחטהו על הבמה. בו בזמן הרג את איש המלך אשר אילצו לזבוח ויהרוס את הבמה. אחרי כן קרא מתתיה בקול גדול ויאמר: כל המקנא לתורה ועומד בברית יבוא אחרי. והוא ובניו ברחו אל ההרים ויעזבו את כל אשר להם בעיר. ספר מקבים א', פרק ב', פסוקים א'-י"ז

פעם אחת] ישבו רבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון, וישב איתם יהודה בן גרים. פתח רבי יהודה ואמר: כמה נאים מעשיהן של אומה זו [רומא]: תיקנו שווקים, תיקנו גשרים, תיקנו מרחצאות. רבי יוסי שתק.

נענה רבי שמעון בן יוחאי ואמר: כל מה שתיקנו - לא תיקנו אלא לצורך עצמם: תיקנו שווקין - להושיב בהן זונות, מרחצאות - לעדן בהן עצמן, גשרים - ליטול מהן מכס. הלך יהודה בן גרים וסיפר דבריהם [לאנשים נוספים], ונשמעו למלכות. אמרו: יהודה שעילה [=ששיבח] - יתעלה; יוסי ששתק - יגלה לציפורי; שמעון שגינה - ייהרג.

תלמוד בבלי, מסכת שבת, דף לג, עמוד ב (תרגום)

"הבית אינו המקום בו אתה חי, אלא המקום בו מבינים אותך."

-קריסטיאן מורגנסטרן

גלעד שדמון
פואמה עממית מקורית מפי
הבלדה לחרדי המצוי

חרדים בבית-שמש יורקים על ילדות
 ובירושלים הם מפרידים בהסעות
 מה יהיה איתנו עוד 30 שנה?
 טוענים את זה לא בפעם הראשונה

מפרידים אותנו גם במדרכה
 מה יהיה איתנו? מדינת הלכה
 אז הנה עוד מוסר השכל
 וזוהי לא עוד שיחה על אימנו רחל
 שיחלקו בנטל לפני שנעלב
 כי יום אחד הקרציה תגדל מהכלב

הבעיה היא לא רק ערבים שלא עובדים
 אלא חרדים מעבידים
 כי אנחנו חמורים שנחנקים מאבטיח
 וצריך להבין שלא יבוא משיח

"אני מצטט אחרים כדי להביע את עצמי באופן טוב יותר."
 -מישל דה מונטיין

שיר שומר

הגדרת הזהות המינית של האדם

מגדרו של האדם, הינו פרי רצונו, אך גם תוצאה של תהליך חברות, שנעשה על ידי החברה ומשפחה אליהן משתייך האדם. אצל חלק משמעותי בחברה, המין והמגדר מתנגשים זה בזה ויוצרים בתוכם קונפליקט פנימי מגדרי; לרוב, מקור הקונפליקט הוא בין הפן הביולוגי לבין הפן הפסיכו-חברתי. כאשר המגדר אינו הולם את המין האנטומי.

שתי הקבוצות העיקריות, אליהן מחוברים הפרטים הם: קבוצת "הגברים" וקבוצת "הנשים". קטגוריה חברתית זו, מתחילה כבר בזמן ההיריון, בה נקבע מין הילוד והיא נמשכת לכל חיי האדם. החיבור יוצר הבדלים רבים הקיימים בין המגדרים. הגדרת המגדר היא צירוף של כוחות ביולוגיים וחברתיים. כאשר יש פעמים בהם לאחד יש השפעה גדולה יותר מהשני. אך תמיד לשנים תפקיד בתהליך זה.

תחת הגדרה זו נמצאת הציפייה כי נשים וגברים יתנהגו בדרך מסוימת בחברה; האישה כדרך הנשים והגבר כדרך הגברים. נשים אמורות להיות נשיות ואף לנהוג בהתאם לסטריאוטיפים ומאפיינים מקובלים של נשיות. למשל, נשים נתפסות כמונעות רגש, ואילו הגברים הם כוחניים ונתפסים כמנועי היגיון. לפיכך, החברה מצפה במובן מסוים, מהנשים להתנהגות רגשנית ומהגברים להתנהגות הגיונית.

הגבריות והנשיות נתפסות כקטגוריות (חברתיות) הפוכות ומשלימות זו את זו, בו זמנית.

"לשמם הרי זה הפשע הגדול ביותר של ההוראה."
-ג'ורג' הרברט

ערן בן-צור

**החוקים הבאים נבדקו ונבחנו שנים והוכחו כבלתי ניתנים
לערעור, ראו הוזהרתם:**

1. הכבישים בישראל הם המקום היחידי בעולם שבו מהירות הקול יותר מהירה ממהירות האור - זהו חוק ברזל בו תשמע צפירת מכונית כמה שניות לפניי שהרמזור יהפוך לירוק.
2. הישראלי הממוצע מאמין כי אם ילחץ מספר פעמים על הכפתור של הזמנת המעלית, זה יזרז את קצב ההגעה של המעלית.
3. ישראל זה המקום היחידי בעולם שבו יש כפתור ליד הרמזור להולכי רגל - שלא עושה כ-ל-ו-ם.
4. 95% מהחילונים שמנשקים מזוזה, לא יודעים אפילו למה.
5. חוק ברזל נוסף, כאשר אדם יראה חרק גדול ומגעיל הוא ירגיש באופן ודאי במשך החמש דקות הבאות כאילו משהו מטפס עליו.
6. לא משנה באיזה חפץ תיתקל בבית, הזרת ברגל תהיה הקורבן העיקרי של המכה.
7. בלילות קרים במיוחד - באופן קבוע אדם אשר הולך לישון עם שמיכת פוך ימצא את עצמו עם שיכבת ציפה דקה איתה הוא מתכסה ושאר הפוך בצד השני של המיטה.

"האדם המשעמם הוא שתמיד בטוח, והבטוח הוא שתמיד משעמם."
-הנרי לואיס מנקן

היום לפני 73 שנים הוקרן לראשונה הסרט חלף עם הרוח

נתנאל שמשון שפה מיוחדת

לנשים יש דרך להבין בדברייך שפה מיוחדת שאין לה ולא כלום עם מה שאמרת.
 כמו שאתה אומר לאמא שלך שאתה לא רעב למרות שאתה רוצה לאכול אבל אתה סתם עצלן כדי להכין ואחרי זה אמא שלך מביאה לך צלחת פירות.
 כמו חברה שלמרות שאמרת לה שאתה רוצה להיות לבד ומשהו מטריד אותך היא עדיין תשלח לך הודעה מכל הלב.
 אז איזה חלק באוזן יש להן ששומע את מה שהוא מפספס...?

"מי ייתן והיו ההורים נוכחים לדעת עד כמה משעממים הם את ילדיהם!"
 -ג'ורג' ברנרד שו

שוב היא כאן
ניצן בלום

שוב היא כאן
יוני רכטר
מילים: עלי מוהר
לחן: יוני רכטר

שוב היא כאן ושוב הכל מאבד צורה
מבולבלת ויפה היא לא השתנתה
יום בהיר אחד עזבה והנה חזרה
מרעידה בי בהלה מניסה שלוה

כי איתה כמו תמיד אין עבר ואין עתיד
רק הרגע החולף לא חוזר, יפה, כואב
והכל פתאום אחר, מסוער יותר,
מהיר יותר, יפה יותר, אחר

שוב היא כאן ושוב הכל כמו מהתחלה
שוב אני עומד מולה בלי לומר מילה
מול חיוך בהיר שלה מול אותו הצחוק
הפרידה נראית פתאום כמו חלום רחוק

כי איתה כמו תמיד..

"ניחוש טוב אינו רק מזל, אלא תמיד יש בו גם מן הכשרון."
-ג'יין אוסטין

עדי קרן אמונה

אמונה וספק הם שני הפכים שיוצרים את השלם. האמונה מאפשרת לסמוך, ולהעיז לקפוץ אל אי הוודאות. הספק מחייב לשאול ולבדוק כל הזמן - הוא זה שמביא ענווה. ההכרה בשני הקצוות האלה צופנת בתוכה מחד, צניעות בשל ההבנה הסותרת שאנו רק גרגר זעיר בתוך תוכנית עצומה וענקית. ומאידך, את ההבנה שכל התוכנית הגדולה הזו פועלת בסינכרוניות מושלמת כדי לאפשר לנו לבטא את כל מי שאנחנו.

"עדיף להיות מצוטט מאשר נאמן לאמת."

-טום סטופארד

ליאור אביטל
כמה מילים
נתן גושן
מילים ולחן: נתן גושן

כל חיי הם שבילים לעיתים לא ראיתי לאן רגלי מוליכות אותי .
נעצר משתתק וחושב לכמה רגעים
וכמה שטוב לי שאת מכירה אותי טוב מכולם,
את יודעת אני לא תמיד מתכוון למילים הקשות, למילים הקשות .

אני ילד שנים שהייתי הילד שלך, ידיך עוטפות אותי .
וכתבתי מילים שאשיר לך במקום להגיד
וכמה קשה לי היום כשגדלתי להיות אולי מישהו אחר מהילד שפעם הייתי
וזמן שעבר, מזכיר לי לומר .

שאני מודה לך על זמן שנתת לי להיות כל מה שרציתי להיות
ועל כל התפילות ששלחת לי, אני רציתי לומר לך רק כמה מילים לפחות

מילותייך תמיד מגיעות לפינות שבלב
כל כך מנקות אותי
מלוכלך שוב חוזר לחדרי שהכנת לי לפני,
הטוב שנרקם באוויר מעלה לי חיוך מטופש
אוי וכמה חיכיתי לרגע הזה שתשבי איתי פה, תשבי איתי .

עם הזמן אני קצת מתרחק לעולם משלי
את אומרת אולי לעוד יום תישאר פה איתי .
ופתאום גם אני מפחד, כמו עצים גם אנחנו גדלים
ועד ששלכת תגיע אלינו רציתי כל כך להגיד
שפתאום גם אני מפחד, כמו עצים גם אנחנו גדלים.
ועד ששלכת תגיע אלינו רציתי כל כך להגיד

שיר שאני מקדישה לאמא שלי, שהיא האישה הכי חשובה בחיים שלי ושל כל אחד לדעתי.

"הרופא יכול לקבור את הטעויות שלו, אבל האדריכל יכול רק ליעץ ללקוחותיו
לשתול צמחים מטפסים."
-פרנק לויד רייט

היום לפני 51 שנים גואה מסופחת להודו

רוני דביר

זמן לנשימה / הן רז

"אמרתי לך שאני רוצה הפסקה, קצת אוויר לנשימה, קצת מרווח לעצמי. בלי דאגות ובלי כאבי ראש, להיות קצת לבד. לראות נופים חדשים, לגלות מקומות שאף אחד עוד לא גילה מעולם, לטפס את המאצ'ו-פיצ'ו, לעשות באנג'י וראפטינג, לבקר בבוסטון ולחיות קצת בניו יורק ואז אולי לחזור... או לא..."

אני כותב לך כדי שתדעי שזה לא משנאה אלייך, את הרי יודעת כמה אני אוהב אותך ואיך שתמיד שמרתי עלייך ותמיד אשמור, אבל אני חייב את ההפסקה הזאת בשבילי. בשביל שנינו. אז אני יושב עכשיו בגריניץ' וילאג' - בקפה הכי מגניב בניו יורק, ורואה מאות צעירים וצעירות, יפים ויפות, ובערב בטח נלך לאיזה מועדון חדש וכל מה שאני חושב עליו, זה עלייך. כמה שאת יפה וקטנה ואיך שאני מתגעגע אלייך. לריח שלך, למגע שלך, למצבי הרוח המשתנים שלך. ובטח ברגעים אלה ממש איזה חרא מנסה לכבוש אותך עם כל מיני תוכניות מפוצצות ומזימות מרושעות. ואת, שיכולה להיות כל כך תמימה, עלולה להיפגע. אני יודע שבזמן האחרון המצב בינינו לא היה כל כך טוב, שלפעמים כעסתי עלייך, ולפעמים אפילו כיניתי אותך בשמות שלא מגיעים לך. אני לא בטוח למה המצב כמו שהוא, אולי בגלל הצבא או אולי מפני שלפעמים לא הענקת לי חום ברגעים הקשים וגם אצלך זה בטח לא משנאה אלא בגלל שגם אצלך המצב מסובך ותמיד יש קבוצה גדולה של אנשים שמחליטים איך יראה העתיד שלך. אני מסתכל באלבום התמונות ורואה תמונות שלך, תמונות של שנינו ומבין בשביל מה נלחמתי עלייך. בשביל מה כולם נלחמו עלייך, איך הגברים עזבו את הבית שלהם, את הנשים שלהם, את המשפחות והעבודה שלהם, איך הם הזיעו וסיכנו את עצמם למענך. איך לא וויתרנו עלייך אף פעם לא ב48, לא ב67 ולא ב82."

"קודם אנו מעצבים את ביתנו; ובהמשך, הבית שלנו מעצב אותנו."
-וינסטון צ'רצ'יל

היום לפני 29 שנים יאסר עראפת מתפנה סופית מלבנון בעקבות מלחמת לבנון הראשונה

עוז ישפה סיפור על ארבעה

זהו סיפור על ארבעה אנשים, כולם, מישהו, כל אחד, ואף אחד. פעם אחת היה תפקיד מאד חשוב ובקשו מכולם לעשותו. לכולם היה ברור שמישהו יעשה זאת אבל... אף אחד לא עשה זאת. מישהו כעס על כך, כי זה היה תפקיד של כולם. ולכולם, היה רושם שכל אחד יכול לעשות זאת אבל.. אף אחד לא ידע שזה לא יעשה על ידי כולם.

בסופו של דבר...

מישהו הואשם על ידי כולם, שאף אחד לא עשה את מה שכל אחד היה יכול לעשות.

ואם נסתכל באחד הכתבים העתיקים כל הסיפור מובא במשפט אחד בגמרא, שהיא מקור המשפט העיברי לדורותיו. "קדרא דבי שותפי, לא חממי ולא קררי" זאת אומרת במילים שלנו – סיר של שותפים שסומכים אחד על השני (בנושא חימום וקירור של הסיר), וזה יכול לדבר על שני מצבים או שהאחד היה צריך לחמם את הסיר ולא חיממו וכל אחד האשים את השני שהוא זה שהיה צריך לשים את הסיר על האש או לחילופין להורידו מהאש ולקררו. המשפט הזה בגמרא אומר שזה לא יעשה אף פעם והקדירה תשאר איך שהיא.

"קודם אנו מעצבים את ביתנו; ובהמשך, הבית שלנו מעצב אותנו."
-וינסטון צ'רצ'יל

מור אמיר

ילדת הפלא שהפכה לשחקנית המדוברת בכל הזמנים!

אליזבת טיילור (1932 - 2011) שחקנית אנגלייה-אמריקנית דגולה שזכתה פעמיים בפרס האוסקר, והקריירה שלה נפרשה על פני עשורים רבים. בצעירותה נחשבה טיילור לאחת הנשים היפות בעולם, בין היתר בשל צבע עיניה הייחודי, המזכיר את הצבע הסגול. הייתה ידועה באורח חייה הראוותני, בנישואיה הרבים לבעלים שונים, במערכת היחסים המתוחה עם אחד מבעליה, השחקן ריצ'רד ברטון, ובידידותה עם מייקל ג'קסון. טיילור נולדה להורים שדבקו בדת "המדע הנוצרי" אך בעקבות נישואיה בשנת 1961 לשחקן היהודי אדי פישר התגיירה בגיור רפורמי, ועל אף שמאז נישאה לאחרים כמה וכמה פעמים, הגדירה את עצמה כיהודייה. טיילור התנדבה להחליף את כל בני הערובה באנטבה לפני ששוחררו במבצע יונתן.

בגיל 9 הופיעה טיילור בסרטה הראשון בתפקיד הראשי בשובר הקופות הקלאסי "לאסי חוזרת הביתה" (1943) שהיווה את פריצתה בעולם הקולנוע. החל משנות ה-50 נחשבה טיילור לאחת השחקניות המובילות בהוליווד, מעמד בו החזיקה עד לסוף שנות ה-60. היא זכתה פעמיים בפרס האוסקר כשחקנית הטובה ביותר. בפעם הראשונה בשנת 1960 עבור הסרט "באטרפילד 8", בו גילמה פרוצה יוקרתית החווה חיי אהבה מתוסבכים, ובו שיחקה לצד בעלה השחקן אדי פישר. בשנת 1966 זכתה טיילור בפרס פעם נוספת בשל משחקה בסרט "מי מפחד מוירג'יניה וולף?", דרמה העוסקת בחיי הנישואים של זוג במשבר, בו שיחקה לצד בעלה, השחקן ריצ'רד ברטון..

במשך חייה נישאה טיילור שמונה פעמים לשבעה בעלים:

קונרד (ניקי) הילטון 1950

השחקן מייקל וילדינג 1952

המפיק מייק טוד 1957

השחקן והזמר אדי פישר 1959

השחקן ריצ'רד ברטון 1964 ושוב ב- 1975

סנטור ג'ון וורנר 1976

מפעיל הציוד המכני לארי פורטנסקי 1991

"כל דבר שמתחיל טוב, נגמר ברע. כל דבר שמתחיל רע, מסתיים גרוע יותר."
-ארתור בלוך

היום לפני 11 שנים נולד החתול המשובת הראשון

דניאל אוהיון
גאווה וענווה קדומה

חייט פשוט שהתפרנס באופן בינוני למדי החל להצטיין במקצועיותו עם השנים, ושמו הגיע אל אחד מעשירי העיר. יום אחד הזמין אותו עשיר את החייט העני אל אחוזתו, והזמין חליפה יוקרתית ומסובכת לתפירה. החייט לא נרתע מהמשימה, וכעבור זמן קצר סיפק את המבוקש בהצטיינות יתרה. העשיר התלהב מאוד מכישרונו של החייט, סיפר לחבריו באלפיון העליון וכך הפך החייט לבעל שם נחשק בתחומו, למרות שבימויום היה אדם די פשוט וצנוע. שמו המקצועי החל ללכת לפניו, הפרנסה הלכה והתגברה והוא אף העסיק מספר פועלים על מנת לעמוד בקצב ההזמנות. יום אחד חזר אחד משרי המדינה מחו"ל כשבאמתחתו גליל בד יקר מאוד. הוא חשב בהתחלה לפנות אל אחד החייטים המפורסמים והממותגים שבעיר הבירה, אולם שמו של החייט הנ"ל הגיע אליו, והשר החליט להתחשב בשלל ההמלצות ולהזמין אותו אליו לאחוזתו. החייט קיבל את ההזמנה בהתרגשות מהולה במתח, והתכוון לביקור כפי שהתכוון ליום חתונתו. "תקשיב טוב", אמר לו השר בפתח הפגישה, והציג בפניו גליל בד שכמותו ראה החייט רק פעמים ספורות בימי חייו, "רכשתי את הבד הזה בסכום גבוה מאוד. אני מצפה למשהו מיוחד מאוד ובכל מקרה, שלא תעז להרוס את הגליל". החייט הוחמא מאוד מהעובדה שחומר גלם כל כך יקר נמסר לידי, ואמר בביטחון מלא "אני חייט מומחה ומקצועי, הסר כל דאגה מלבך!". השר נרגע, והחייט חזר לביתו עם חזה נפוח מגאווה. במהלך הכנת הבגד, לא הפסיק החייט לדמיין את המחמאות שיקבל השר על החליפה המיוחדת, את שלל ההזמנות לעבודות שיגיעו אליו משאר שרי הממלכה ואולי אפילו מהמלך בכבודו ובעצמו, ובעיקר את הכבוד שממתין לו ממש מעבר לפינה. במהלך הכנת החליפה הוא הקפיד על כל פרט, השתדל להגיע לשלמות, ובסופו של דבר נסע לאחוזת השר נרגש כחתן ביום חופתו, אפילו יותר מהפעם הקודמת. אחרי שמדד השר את החליפה, פניו האדימו מזעם. "איזו חליפה מכוערת זאת!", צעק, "זה מה שעשית בגליל הבד היקר שהבאתי לך? איך אתה לא מתבייש?". החייט הנבוך החל לגמגם, והציע לו שישאל את דעתם של אנשיו. קרא השר לאנשיו, וגם הם התחלחו ממראה החליפה. "זאת ממש מכה", אמרו, "בושה להסתובב עם דבר כזה". בסופו של דבר גורש החייט מאחוזת המלך, כשהשומרים לא שוכחים להשליך עליו את החליפה האיומה שתפר עבור אדונו. החייט חזר לביתו אבל וחפוי ראש. כל מה שחשב כשיצא מביתו - התהפך: לא כבוד מצפה לו אלא בושה, ולא פרנסה בשפע אלא דווקא ירידה בהכנסות, בגלל הסיפור שוודאי ידלוף לכל עשירי האיזור. הוא גולל בפני אשתו את המעשה כולו, ובפיה הייתה רק עצה אחת: התייעץ עם הרב הגדול המתגורר בעיירה הסמוכה, לך תדע איזו הברקה תהיה לו. הסכים החייט, ועוד באותו יום נסע אל אותו רב. אחרי שסיפר החייט לרב את כל הסיפור בפרטי פרטים, כולל תחושותיו לפני ואחרי, ייעץ לו הרב עצה פשוטה אך מוזרה: "לך לביתך, תפרום את כל הבגד עד היסוד, ומיד לאחר מכן תתפור אותו שוב. קח את הבגד המחודש לשר ותבקש ממנו למדוד אותו שנית". החייט ניסה לשאול לפשר העצה, שהרי יהיה מדובר באותו בגד בדיוק, אבל הרב אמר לו "אל תחשוב פעמיים - ממילא אין לך מה להפסיד". חזר החייט לביתו, פרם את החליפה ותפר אותה שוב, ועם התוצרת המחודשת הגיע שוב ברגליים כושלות אל האחוזתו. להפתעתו, הסכים השר למדוד שוב את החליפה לאחר שהחייט סיפר שנעשו בה אי-אלו תיקונים, ולתדהמתו התלהבות השר הייתה עצומה. גם אנשיו הרעיפו מחמאות על החייט, ואילו הוא לא הבין מה קרה כאן - הרי מדובר באותו הבגד בדיוק. החייט לא יכול היה לוותר על נסיעה נוספת אל אותו רב גדול, על מנת לשאול אותו מה עמד מאחורי עצתו המוזרה לכאורה. "לא היה קשה להבין מהסיפור שלך", אמר הרב בחיוך, "שבפעם הראשונה תפרת את החליפה של השר מתוך גאווה ומתוך מחשבות על כבוד וכסף. אבל לגאווה אין חן, וכך גם לחליפה שתפרת לא היה חן בעיני השר. הייתי משוכנע שאם תתפור שוב את אותו בגד בדיוק, הפעם מתוך ענווה וצניעות, הוא יישא חן בעיני כל רואיו. וכך אכן היה".

"בקש ממישהו למצוא את השגיאה והוא לעולם לא ימצא את מה שבקשת, אך ימצא אחרות."

-ארתור בלוך

טל איתן

מתוך "הנסיך הקטן" / אנטואן דה סנט אכזפרי

הנסיך הקטן הלך להביט שוב בשושנים.
 "אינכן דומות לשושנה שלי", הוא אמר, "אתם עדיין אינכן ולא כלום. איש לא אילף אתכן, ואתן לא אילפתן אף איש. אתן כמו השועל שלי כאשר פגשתי אותו לראשונה. הוא היה רק שועל כמו מאות אלפי שועלים אחרים. אבל רכשתי את ידידותו, ועכשיו הוא יחיד ומיוחד בעולם".

השושנים היו נבוכות מאד.
 "אתן יפות, אבל ריקות מתוכן", הוא המשיך. "אף אחד לא ימות בעדכן. כמובן, עובר אורח עלול לחשוב שהשושנה שלי דומה לכן, אבל היא, רק היא חשובה יותר מכולכן, כי אותה השקיתי, כי אותה כיסיתי בפעמון זכוכית, כי בשבילה הצבתי פרגוד שיגן עליה מפני הרוח, כי למענה הרגתי את הזחלים (פרט לשניים או שלושה שניצלו בגלל ליופיים). כי היא זו שהאזנתי לה כאשר התרברבה, והתאוננה, ולפעמים גם לא אמרה כלום. כי היא השושנה שלי".
 ואז חזר לפגוש את השועל.

"להתראות" הוא אמר.

"להתראות", אמר השועל.

"הנה הסוד שלי. הוא סוד מאד פשוט:

הלב בלבד, רק הוא רואה נכונה. הדברים החשובים סמויים מן העין".
 "הדברים החשובים סמויים מן העין", חזר אחריו הנסיך הקטן, כדי לזכור היטב.

"הזמן שהקדשת לשושנה שלך הוא שעושה אותה חשובה".
 "הזמן שהקדשתי לשושנה שלי..." שינן הנסיך, כדי לא לשכוח.
 "בני האדם שכחו אמת זו", אמר השועל. "אבל אתה אל תשכח:
 כאשר אתה מאלף מישהו אתה אחראי לו לעולמי עד. אתה אחראי לשושנה..."
 "אני אחראי לשושנה", חזר אחריו הנסיך הקטן, כדי להיטיב לזכור...

"אם המזל האיר לך פנים פעם אחת, כל פעם שתסתמך עליו אחר כך - הוא יעלם."
 -לא ידוע

נועם ליטמן

יום ירושלים הוא לא החג שלי / יצחק לאור

לכורדים יש סהרנה, למרוקאים - מימונה, ולדתיים הלאומיים יש "יום ירושלים" זהו החג החשוב ביותר של מערכת החינוך שלהם. שיאו - במצעד ברחובות הרובע המוסלמי של העיר הכבושה, על פני תריסים מוגפים, ובתוך הבתים ילדים מחכים בחיק הוריהם, המרגיעים אותם: עוד מעט יגמרו להשפיל אותנו. אבל המצעד הזה איננו הכל. יום ירושלים נחוג לצד הרס הדרגתי של העיר המזרחית. ירושלים הופכת לדיסנילנד ציונית ליהודים ונוצרים מאמריקה, ולגיהנום לפלסטינים.

מעבר לאפליה בחינוך, בבריאות, במרפאות, בגינון, בכבישים, בתשתיות, ירושלים המזרחית הופכת לנגד עינינו בעיקר לעיר "לשעבר". העיר שהיתה מרכז החיים של הגדה המערבית - הוצאות ספרים וחנויות ספרים ותיאטרון וקולנוע ובתי קפה, ובני אדם משכם וג'נין עד חברון ביקרו וסחרו בה, טיילו ואהבו בה, העיר הזאת נעקרה מתוך הגדה בעזרת מערכת של סיסמאות, מחסומים, התנחלויות, גדרות, הריסות, ערימות אשפה ואחר כך החומה החדשה בלבה. אפילו ההבטחה "ישראל תכבד את חופש הפולחן" נהפכה לפרודיה. בימי שישי שוטרים ממיינים את המתפללים. העיר המזרחית היא גטו מבודד, שהדרכים ממנה לגדה הרוסות.

וכך, נוסעים יום יום ללמוד וללמד פילוסופיה והיסטוריה על פני עיר מבוותרת ומנוחשלת. בהחלטה על "יום ירושלים" היתה כוונה לייצר עוד חג, לכבוד שיפור העמדות של '67. מאז, חוגגת המדינה את היום הזה, בעזרת מערכת חינוך ואמצעי תקשורת, אבל אזרחיה החילוניים מצפצפים עליו. זוהי חצי הכוס המלאה: כישלון המדינה לייצר תודעה. היום הזה הוא עדות לאדישות החילונית לירושלים השלמה. ככל שהעיר זרה יותר לארץ, וקדושתה אינה אלא שורה ארוכה של מבני ציבור מפוארים, גדולים ואטומים במערבה, היא מתרחקת מן הישראלים, ורק האיום "ההוא יחלק את ירושלים", מעורר את חלקם לפקוח עין עצלה: מי, מי יחלק? משום כך להיות אופטימי? לא בטוח. הרי באדישות הזאת גלומה כל החולשה של המחנה היוני המצטמק, ובעיקר הכניעה למתנחלים. אילו רק ידעו לומר בראש חוצות, "יום ירושלים איננו החג שלי", במקום לנפנף בחומוס שאוכלים בעיר העתיקה.

"יחידת הזמן הקצרה ביותר הידועה לאדם: מהרגע שהתיישבת עד הרגע שיצלצל

הטלפון, בצד השני של החדר."

-פוזמקיים

יובל סתיו
הצינה הצינית

הצינה נשבה קרירה וחודרת לעצמות
מקפלת מכאב
לא היה לאן לברוח
לא היה נגד מי להלחם
פשוט להתכנס בתוך עצמו
להתכסות
כדי שהיא לא תחדור לעצמות

"דווקא כשאתה מצפה שחוק מרפי יחול על משהו, הוא לא חל עליו."

היום לפני 63 שנים עברה הכנסת לירושלים

יובל סתיו

אייפון, דחיית סיפוקים ו"תרבות האני"

זמן דור הוגדר עד לפני כחמישים שנה בתור פרק זמן של 20 - 25 שנים לערך מאז תחילת המהפכה הטכנולוגית, זמן תחלופת הדורות הולך ומתקצר. הוא משתנה, וגם קצב השתנותו משתנה, אולי אף בצורה אקספוננציאלית, ממש כמו קצב התפתחות הטכנולוגיה. תחלופת הדורות בימינו מתרחשת, מבחינה מסוימת, כאשר ישנה התפתחות משמעותית בשדה הטכנולוגיה.

חשוב להדגיש שלא ההמצאה עצמה היא שגורמת לתחלופת הדור, התחלופה מתרחשת רק כאשר ההמצאה כובשת את ההמון.

דור הסמארט-פון מבליט נורמות, שיכולות בתנאים נורמאליים להיות חיוביותם, אך כמעט כמו תמיד במצבי קיצון, הוא מבליט גם נורמות שליליות. לדוגמא:

השימוש באייפון במהלך שיעור או הרצאה

יכולות להיות לכך כמה סיבות:

1. לבדוק אם נתון אשר נעשה בו שימוש בעת ההרצאה נכון או מדויק. שאלת איכות המידע היא שאלה קריטית בעידן של עודף מידע. אכן לא קיימת בעייתיות בעצם בדיקת איכות המידע, אלא בתזמון שלה. בזמן הבדיקה (החיפוש והקריאה) אותו "בלש" עלול "לאבד" את הקשר שלו לדברים הנאמרים בהרצאה. הוא אינו עוקב אחרי בניית ההוכחות והובלת הטענות והמסקנות הנובעות מהם.
2. הגלישה משמשת כאפשרות או יותר נכון כ"מוצא" ל"התחמקות" מ"נוכחות תודעתית" בשיעור. בין אם זה כדי לקרוא חדשות, או לגלוש בפייסבוק, לשחק במשחקים הרבים או לקדם משימה אחרת – מדובר באי נוכחות ואי מיצוי של תהליך ותוכן ההרצאה.
3. אם היינו מקיימים שיחה עם משהו בארבע עיניים האם היינו מוציאים את האייפון וגולשים תו"כ השיחה!?! על אחת כמה וכמה, אם אותו אדם היה מנסה ללמד אותנו משהו.. אם כך מדוע, אנחנו מרשים לעצמנו לעשות זאת כשאנחנו בקבוצה גדולה. ברור שיש הבדל, אבל השאלה היא לא מה המצוי אלא מה הרצוי? על כן השאלה בראשית הפסקה לטעמי עדיין רלוונטית... מדוע עושים זאת? איפה הדוגמא האישית, הצבת הרף ולקחת האחריות בבחינת "אחרי" "...ממני תראו וכן תעשו..."? יהיו שיגידו: "סערה בכוס מים" או "איך הגענו מאייפון בשיעור למנהיגות בקרב?" ואני אומר "אלוהים נמצא בפרטים הקטנים".

הגלישה באייפון, בכל מצב ובכל זמן, מבטאת, לעניות דעתי, חולי בחברה שלנו – היא מבטאת תופעה של אי דחיית סיפוקים, ריגושים מיידים, שטחיות, ושימת ה"אני" לפני כל דבר אחר, אפילו לפני הכבוד המגיע לאדם הנותן מזמנו ע"מ לנסות להעשיר את עולמנו.

"יחידה המוכנה לקרב אינה מוכנה לביקורת. יחידה שמוכנה לביקורת, אינה מוכנה לקרב."

-איתי שימרון

תומר שביד ימי הולדת

קטע שכתבתי בדיוק לפני שנה:
היום הוא יום הולדתי השמונה עשר, או כמו שאני מנסח את זה: היום בו כדור-
הארץ השלים שמונה עשר סיבובים בדיוק סביב השמש מאז שנולדתי ובערך
6570 סיבובים סביב עצמו. למה לאנשים כל-כך חשוב לציין ימי הולדת
בתרבות המודרנית?

בעבר, כשלא היה לוח שנה, אנשים ספרו עונות. כלומר, כרגע אני חי שמונה
עשר חורפים. זאת אומרת שהם רק ציינו מידע אינפורמטיבי על כמות הזמן
(בקנה מידה כזה או אחר) שבן אדם חי על כדור-הארץ.

ממתי אנשים התחילו להיקשר רגשית ליום בו הם נולדו? האם זה תמיד היה
ככה ורק מאז שנוצר לוח שנה מסודר ניתן היה לעקוב אחרי זה בצורה יותר
מסודרת ובכך לדעת בדיוק מתי היום בו צריך לחגוג? ומה הם חוגגים בכלל?
את עצם הישארותם בחיים?

האם יום הולדת הוא רק מעין ציון דרך, צ'ק פוינט במשחק ששמו החיים? הרי
ככל שאתה מתקדם ומגיע לעוד צ'ק פוינט, כך אתה בעצם מתקרב יותר לסוף
המשחק, Game over. זה יקרה לכולנו בסוף.

אז אולי הברכות נועדו רק כדי להשכיח מאיתנו את העובדה הזו – שהתקרבו
אל מותנו בשנה? האם אנשים היו אוהבים ימי הולדת גם ללא המתנות,
הברכות והמפגשים?

אני חושב שלא. לא סתם אנשים עצובים כשאף אחד לא מברך אותם או קונה
להם מתנה וכיוצא בזה. אני מניח שגם אילו הם היו לבד, בחו"ל, ללא כל
אמצעי תקשורת עם אנשים אחרים הם עדיין היו עצובים ביום הולדתם.
ובחזרה אל"י, עכשיו אני לכאורה בגיר. היום אני יכול לעשות (על-פי חוק)
עשרות דברים שלא יכולתי לעשות לפני שעות בודדות. האם כל-כך השתנית
במהלך היום הזה?

כמו ששאלה אותי ניצן: "איך היה לקום בבוקר ולגדול בשנה?"
התשובה שלי הייתה: "קמתי בבוקר כמו כל יום, גדלתי ביום ולא בשנה."

"מגיע זמן מסיום בחיים שעליך להפסיק לצפות מאנשים אחרים להתלהב ולהתרגש
מיום הולדתך. הזמן הזה הוא גיל אחת-עשרה."

- ד"ב בארי

תומר עידו ודולב
יהודה ושומרון

מוסכם ללא עוררין ש"בארץ ישראל קם העם היהודי" (כדברי ה'זקן'), וביהודה ושומרון במיוחד.

אין כל הבדל בין אדמת יהודה ושומרון לאדמת הגליל ומישור החוף. למעשה, יהודה ושומרון הם מדינת ישראל האמיתית, וחיפה, אשדוד ואילת הן נספחות בעלי חשיבות פחותה (ערים שגויים הקימו). בעוד מישור החוף מספק לנו שעשוע נחמד, כשכשוך רגלינו במי הים, יו"ש הם בעלי חשיבות ופוטנציאל כלכלי כביר להפוך את מדינת ישראל למעצמת סחר אדירה. יו"ש הם חלק מה'גשר' בין שלוש היבשות, ובאמצעותם נוכל לחדש קשרי מסחר עתיקים עם המזרח הרחוק ולחזור לימי דרך הבשמים המשגשגת.

בינקותה של מדינת ישראל, כשעוד הייתה בחיתוליה, צעירה, חלשה וחסרת יש"ע, ברשותינו היו רק החלקים חסרי החשיבות שהוזכרו לעיל. אולם, מאז מלחמת הקודש (הידועה בשמה העממי – מלחמת ששת הימים), התווסף לארצינו שטח מקסים ובתולי זה, שכף רגלו של אדם מעולם לא דרכה בו, פרט לכפרים שוממים ונידחים בשולי שטחו (חברון ושכם). מאז 67' התחלנו ביישוב השטחים הקדושים והפרחת השממה. ברם, ממשלתינו אינה משקיעה מספיק כספים באיזור זה ולכן עלינו להשלים את החסר בכח אדם, ולגור שם כמה שיותר אנשים.

סיבה נוספת ליישוב האיזור היא שמירתו מפני הערבים. הן מבחינת מלחמה והן מפני שאסור שהם יגורו שם. והרי אין להם שום חזקה על המקום פרט לעובדה הזניחה שאבוליהם חיו שם כמה מאות שנים בודדות.

כיום מתנהל דיון בשולי החברה על זכותינו הבלתי מעורערת לשלוט ביהודה ושומרון. אלו הטוענים בעד הזכות תמיד מעלים את הסוגיה הבטחונית. כל בר דעת מבין שטענה זו היא בעלת חשיבות קריטית ומכרעת בכל דיון שהוא, אך אליו לא נתייחס כעת.

אנו נדון בסוגיה המוסרית והערכית שבהחזקת יהודה ושומרון תחת ריבונות יהודי – ישראלית. ראשית, חשוב להבין שעצם המצאותינו שם היא לטובתנו אך גם לטובת הערבים, לא פחות ואולי אף יותר. בשום מקום אחר הערבים לא זוכים בכל כך הרבה זכויות כגון. כל הסיבות הללו מוכיחות מעל לכל ספק שזכותינו ואף חובתנו ליישב את יהודה ושומרון.

"ההבדל היחיד בין אזהרה לאיום הוא אם אתה זה שנותן את האזהרה או זה שמקבל אותה," אמרה קרה.
-אורסון סקוט קארד

אורי ביטון
המורה

מאת אורי ביטון סתם... יורם טהרלב
 אם אתה מרגיש כי אינך עובד רק לפרנסתך אלא גם נושא שליחות
 ובתוך חברה המעריכה את הכמות אתה עדיין לוחם על האיכות
 אם אתה מאמין שאתה מעצב את הישראלי של הדור הבא
 ונכון להשקיע בכך את כל מאורך ואת כל כישוריך
 אם אתה יושב ובודק בחינות בערבים על חשבון השעות של ילדיך
 אם כמה פעמים ביום אתה נזרק מקוטב ההתלהבות לקוטב היאוש
 אם נתקפת לא פעם ולא פעמיים בהלם התלוש
 אם עברת על גבך את מהפך האקדמיזציה
 את מחלות הילדות של האינטגרציה
 את המשכורות של האינפלציה
 ואחרי כל השינויים והמהפכים גילית
 שהיום אתה בהחלט שייך לאליטה
 יחידה אמיצה ונחשונית

השומרת על הגבול שבין השכלה תיכונית להשכלה ים תיכונית
 אם אתה מקדיש ביודעין את חיך לבני נוער בגיל הכי פרובלמטי
 ומנסה להלך על הגבול הדק שבין כבוד המורה לבין החופש הדמוקרטי
 אם אתה אוהב את תלמידיך, למרות שלפעמים עולים ביניכם הטונים,
 אם יש לך היכולת לראותם כמו שהם, מעבר להשפעת ההורמונים,
 אם אתה בעת ובעונה אחת מחנך, פסיכולוג, כומר וידוי וארטיסט
 כותל דמעות, איש סוד, שופט, יועצת וסטנדאפיסט,
 אם ידעת לזהות את הרגעים בהם הכל עובד הפוך על הפוך
 רגעים בהם החיך הוא החינוך

אם עמדת אובד עצות מול שטפון האינפורמציה המשתנה מדי רגע
 אם תלמידיך מתייחסים אליך כמו אל מאגר מידע של פחות מחצי מגה,
 אם איבדת תלמיד במלחמות ישראל ודמותו אינה משה מנגד עיניך
 אם אינך חושש, כשצריך, לעמוד בעיניים דומעות מול תלמידיך,
 אם פתאום פנה אליך מישהו ברחוב ואמר "זה המורה שלי", בפשטות,
 ולרגע הרגשת שמבטו שווה יותר משלושה גמולי השתלמות,
 אם אתה מרגיש שאתה מלמד ומחנך, אך מעל הכל מדריך והורה
 כי אז יידי, ראוי אתה להיקרא
 המורה.

"כל כלי הוא כלי נשק,
 אם אתה מחזיק אותו נכון."
 -אני דיפרנקו

שירלי שטיבלמן
סילבסטר

האם זה בסדר שבתור יהודים אנחנו יוצאים לחגוג את הסילבסטר?
מי היה סילבסטר?

סילבסטר או ליל סילבסטר הוא השם המקובל בישראל (וכן במספר מדינות במרכז אירופה) ללילה שבו מתחלפת השנה על פי הלוח הגרגוריאני, כלומר הלילה שתחילתו ב-31 בדצמבר והמשכו ב-1 בינואר.

החג נקרא כך משום ש-31 בדצמבר הוא גם יום חגו של האפיפיור סילבסטר הראשון שכיהן בשנים 314–335 ומת ב-31 בדצמבר, ומאז שקיבל מעמד קדושה הפך התאריך ליום הזיכרון המוקדש לו בכנסייה הקתולית. אין קשר בין סילבסטר הראשון לבין ליל השנה החדשה מלבד התאריך.

בעד:

זו היא עוד סיבה למסיבה

בשביל אנשים מסוימים זו היא תחילתה של תחילת השנה האזרחית
נגד:

יש האומרים כי סילבסטר היה צורר יהודים והאנטישמיות בערה בעורו.
זה לא חג יהודי (1 בינואר זהו יום בריתו של ישו)

ההחלטה בידיים שלכם אך חשוב שתדעו מה אתם חוגגים ומי סילבסטר היה.

"מדינת ישראל - יותר ממה שציפיתי, פחות ממה שקיוויתי."
-זרח ורהפטיג

היום לפני 133 שנים הוצגה לראשונה הנורה החשמלית